

Un luxe napolità

CRÍTICA Els 'thrillers' de De Giovanni són una agradable sorpresa

RAMON VENTURA

L'hivern del comissari Ricciardi, de Maurizio de Giovanni (Nàpols 1958), és una novel·la delicada, que sorprèn, plena de matisos, amb un assassinat com a motiu però que, com succeeix també en les obres de l'escriptor francès Laurent Gaudé, evoca una profunda sensació d'intimitat. Un sentiment, aquest, que es bolca (en la humilitat de les frases i de les

paraules) en un relat d'aparent plaer, original mecànica i passió per la música, i en el cas de l'edició en català, amb una exquisida traducció a càrrec d'Anna Casassas.

Ambientada a la Itàlia feixista del 1931, el nucli del relat el capitalitza el protagonista Luigi Alfredo Ricciardi, baró Ricciardi di Malomonte, un noble que no ho proclama i que exerceix a la Reial Prefectura de Nàpols resolent els crims que Musso-

lini decreta que no existeixen. En aquell hivern, el tenor preferit del dictador italià és assassinat al teatre napolità de San Carlo, quan era a punt de representar *Pagliacci*, de Ruggero Leoncavallo.

UNA SÈRIE ESTACIONAL // Volum inicial d'una sèrie de *thrillers* a la manera del format *quattro stagioni* que ha popularitzat l'escriptor suec Johan Theorin [atenció, al febrer, al se-

►► Un hivern a Nàpols.

güent, *La primavera del comissari Ricciardi*], com ell De Giovanni erigeix un espai escènic ple de records per evocar l'aroma d'una pel·lícula magistral com va ser *Cinema Paradiso*. Però lluny d'aquella comèdia agredolça de la Itàlia de la postguerra, la novel·la no posseeix notes de nostàlgia. Amb una visió del tot subjectiva del Nàpols dels anys 30, per l'obra desfilaran amb mesura les icones vives del moment: el sacerdot melòman, el duc servil amb els ministres, els jerarques emplomallats..., mentre Ricciardi va escampant les misèries que interfereixen la seva indagació.

El més sorprenent, no obstant, és que el protagonista pateix una estranya i involuntària capacitat, que és un malefici més que no pas

un do, ja que ell pot sentir les paraules dels morts: Ricciardi és capaç de veure els difunts allà on van caure, percep les seves paraules finals, el darrer record, paraules d'amor o de condemna. Com un deure cap a la víctima, el comissari s'esforçarà més enllà del deure en les petites victòries que resoldran el crim. I malgrat el lament dels morts, no és una història trista, ni una fanfàrria paranormal: és un *thriller* que suposa tot un luxe. ≡

► **L'HIVERN DEL COMISSARI RICCIARDI / EL INVIERNO DEL COMISARIO RICCIARDI**

Maurizio de Giovanni

Trad. Anna Casassas / Celia Felipetto.

La Campana / Lumen.

237 / 304 pàg. 18 / 17,90 €